

Nr 961

Av herrar **Börjesson** i Falköping och **Persson** i Heden, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 174, angående statsbidrag till politiska partier.*

I propositionen nr 174 föreslås införande av statligt stöd till politiska partiers reguljära verksamhet. Stödet skall enligt propositionen utgå till politiskt parti, som är representerat i riksdagen och fortlöpande bedriver opinionsbildande verksamhet bland sina medlemmar och bland allmänheten. För statsbidraget skall ytterligare fordras att partiet i det senaste andrakammarvalet fått minst ett mandat och minst två procent av de i hela riket avgivna giltiga rösterna. Bidraget skall enligt propositionen utgå med 60 000 kronor per riksdagsmandat.

Demokratien måste bygga på möjligheter till en fri opinionsbildning. De politiska partierna är härvid nödvändiga instrument för folkviljan. Ur demokratiens synpunkt är det ett grundvillkor att partierna har tillräckliga resurser för en fri och oberoende opinionsbildning. Det är naturligt att medlemmar och sympatisörer genom avgifter eller på annat sätt lämnar stöd till sitt partis finansiering. Numera är emellertid partiverksamheten så kostnadskrävande, att den endast delvis kan finansieras på detta sätt. Det är då en betydande risk för att partierna för sin finansiering måste lita till bidrag från finansintressen, som genom villkor hämmar en fri opinionsbildning. Slutsatsen härav måste bli att det måste ankomma på samhället att garantera partierna tillräckliga resurser för en fri opinionsbildning. Mot den i propositionen förordade principen om ett allmänt partistöd kan invändningar sålunda inte resas.

Den besvärliga frågan i sammanhanget är efter vilka grunder ett allmänt partistöd skall fördelas. Den i propositionen föreslagna fördelningen synes vara godtyckligt gjord. Enligt propositionen skall partistödet fördelas efter partiernas mandatmässiga representation i riksdagens båda kamrar, alltså även den på indirekta val baserade första kammaren. I propositionen har inte motiverats varför denna fördelningsgrund skulle vara den lämpligaste för det allmänna partistödet syfte. Den hårda spärren mot småpartier, vilka representerar minst två procent av de i riket avgivna rösterna, har inte heller närmare motiverats.

Det synes angeläget att frågan om de lämpligaste fördelningsgrunderna prövas närmare av en parlamentarisk utredning, innan riksdagen fattar definitivt beslut om det allmänna partistödet. En sådan utredning bör kunna utföras snabbt.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen med avslag på propositionen nr 174
måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en skynds-
sam parlamentarisk utredning angående de lämpligaste
fördelningsgrunderna för ett allmänt partistöd.

Stockholm den 24 november 1965

Bengt Börjesson
i Falköping

Arne Persson
i Heden